

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U RIJECI
Erazma Barčića 5

Poslovni broj: Us I-884/2023-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Rijeci, po sucu Vedranu Juričiću, dipl. iur., uz sudjelovanje zapisničarke Monike Puharić, u upravnom sporu tužitelja zastupanog po opunomoćenicima odvjetnicima u Odvjetničkom društvu protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, zastupanog po službenim osobama uz sudjelovanje zainteresirane osobe radi rješavanja spora između korisnika i operatera, 31. svibnja 2024.,

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev radi poništenja rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA:UP/I-344-08/22-01/407, URBROJ: 376-08-22-05 od 18. srpnja 2022.
- II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova ovog upravnog spora.

Obrazloženje

1. Oспоравanim rješenjem tuženika usvojen je zahtjev za rješavanje spora između korisnika ovdje zainteresirane osobe, i operatera javnih komunikacijskih usluga ovdje tužitelja, te je određeno da je operator u roku od 15 dana od primitka odluke dužan raskinuti s korisnikom pretplatnički ugovor za pretplatnički broj bez plaćanja naknade zbog prijevremenog raskida ugovora te otpisati sve račune izdane korisniku temeljem pretplatničkog ugovora i kupljenog uređaja Samsung Galaxy.

Doneseno rješenje tuženika temelji se na utvrđenju da je korisnik, zbog svoje dijagnoze koju potvrđuje i medicinska dokumentacija, osoba koja ima smanjenju sposobnost razumijevanja (shvaćanja) ugovornih obveza, posljedično čemu mu u trenutku sklapanja pretplatničkog ugovora nisu, niti su mogli biti, na jasan i nedvosmislen način pojašnjeni uvjeti sklapanja ugovora, a koja obveza operatora proizlazi iz čl. 7. st. 4. Pravilnika o načinu i uvjetima obavljanja djelatnosti elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (NN br. 154/11, 149/13, 82/14, 24/15, 42/16 i 68/19; dalje: Pravilnik).

2. Tužitelj osporava zakonitost rješenja tuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povreda pravila postupka te u tužbi i tijekom spora (podnesak od 19. prosinca 2022., održano ročište), u bitnom, izlaže kako slijedi. Prvenstveno, ukazuje da je tuženik osporavanom odlukom ponovno

odlučio o istoj stvari o kojoj je donio rješenje, KLASA UP/I-344-08/20-01/587, URBROJ: 376-05-2-21-8 od 31. kolovoza 2021.) te pojašnjava kako je tim aktom tuženik odbacio zahtjev korisnika uz obrazloženje da nije stvarno nadležan za odlučivanje budući da se ne radi o zahtjevu za rješavanje spora iz čl. 51. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17; dalje: ZEK) već o zahtjevu za stornom ugovora zbog kaznenog djela prijevare. Tužitelj ističe da je i u konkretnom slučaju predmet prigovora vezan za utvrđivanje kaznenog djela prijevare, a obzirom da korisnik osporava sklopljeni pretplatnički ugovor tvrdeći da je doveden u zabludu i prevaren od nepoznate osobe na čiji je nagovor na svoje ime sklopio predmetni ugovor. Slijedom navedenog, tužitelj je stava da ne postoje zakonske pretpostavke za pokretanje postupka sukladno čl. 51. ZEK-a, već da je podneseni zahtjev zainteresirane osobe trebalo odbaciti – sukladno čl. 41. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21; dalje: ZUP).

Nadalje, tužitelj navodi da Potvrda Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske postaje Samobor od 15. ožujka 2021. (dalje: Potvrda), a koju je zainteresirana osoba (korisnik) dostavila kao dokaz svojih navoda da je do sklapanja pretplatničkog ugovora došlo zbog prijevare, nije sama po sebi dokaz o počinjenju kaznenog djela pa stoga na istoj tuženik nije mogao utemeljiti svoju odluku već je sukladno odredbi čl. 55. st. 2. ZUP-a bio dužan prekinuti postupak.

Što se tiče utvrđenja da korisnik ima smanjenu mogućnost razumijevanja obveza koje nastaju sklapanjem pretplatničkog ugovora te da posljedično tome operator nije ispunio svoju obvezu iz čl. 7. st. 4. Pravilnika, tužitelj prije svega naglašava da je odlučivanjem o poslovnoj sposobnosti zainteresirane osobe tuženik prekoračio svoju nadležnost budući da je jedino sud, u izvanparničnom postupku, ovlašten utvrđivati da li je neka osoba sposobna brinuti se o svojim pravima, potrebama ili interesima te odlučivati o lišavanju poslovne sposobnosti. Ističe da iz dostavljene medicinske dokumentacije nije vidljivo da je zainteresirana osoba lišena poslovne sposobnosti. Osim toga, tužitelj navodi da je, u smislu odredbe čl. 7. st. 4. Pravilnika, operator dužan pretplatniku dati detaljno pojašnjenje odredbi ugovora samo ako pretplatnik to izričito zatraži.

Zaključno, tužitelj navodi da tuženik nije ovlašten naložiti otpis potraživanja te da je izreka rješenja neodređena jer iz iste nije vidljivo koji bi to točno iznos trebalo otpisati.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu ustraje kod svega iznijetog u obrazloženju pobijanog rješenja.

U odnosu na prigovor tužitelja da je pobijanim aktom ponovo odlučio o istoj stvari o kojoj je već ranije odlučio I^o rješenjem od 31. kolovoza 2021. tuženik navodi da se to rješenje odnosi na pretplatnički ugovor na pretplatničkom broju _____ dok se u postupku u kojem je doneseno osporavano rješenje predmet odlučivanja odnosi na pretplatnički ugovor na pretplatničkom broju _____

Što se tiče povrede čl. 55. ZUP-a tuženik ističe da se u konkretnom slučaju nije radilo o prethodnom pitanju koje čini samostalnu cjelinu te da tužitelj pogrešno navodi da je predmet prigovora korisnika vezan uz utvrđivanje kaznenog djela prijevare. Naglašava da medicinska dokumentacija koja je u tijeku postupka dostavljena u spis dokazuje da je korisnik osoba sa smanjenom sposobnošću shvaćanja ugovornih obveza, neovisno o tome što mu nije oduzeta poslovna sposobnost.

Glede navoda tužitelja da je odlukom o otpisu potraživanja prekoračio svoje ovlasti tuženik ističe da pravo na otpis računa proizlazi iz čl. 51. st. 1. ZEK-a, a koja zakonska norma ga ovlašćuje preispitati sklapanje pretplatničkog ugovora i provjeriti iznos kojim je operator zadužio korisnika temeljem tog ugovora te dodaje da je isti pravni

stav zauzela i sudska praksa (presude Upravnog suda u Zagrebu posl. br. Usl-2200/20 i Usl-945/21).

I na kraju, a vezano uz prigovor tužitelja da je izreka rješenje neodređena, tuženik navodi da ne bi trebalo biti dvojbe o visini iznosa kojeg je tužitelj dužan otpisati budući da je u dispozitivu pobijane odluke izričito navedeno da je dužan otpisati sve račune.

4. Zaineresirana osoba se u svome odgovoru na tužbu, u bitnom, pridružuje navodima tuženika.

5. U sporu je održana rasprava te je strankama, u skladu s odredbom čl. 6. Zakona o upravnim sporovima (NN br. 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17, 110/21; dalje: ZUS), dana mogućnost da se izjasne o zahtjevima i navodima druge strane te o svim činjenicama i pravnim pitanjima koja su predmet ovog upravnog spora.

6. U cilju ocjene zakonitosti osporavanog rješenja tuženika Sud je izveo dokaze uvidom u dokumentaciju koja se nalazi u spisu predmeta upravnog postupka u kojem je donesena osporavana odluka tuženika te uvidom u dokumentaciju koja se nalazi u spisu ovog upravnog spora.

7. Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, Sud je utvrdio da tužbeni zahtjev nije osnovan.

8. Među strankama ovog upravnog spora nije sporno da je između tužitelja i zainteresirane osobe 9. veljače 2021. zaključen pretplatnički ugovor za pretplatnički broj (tarifni model Savršena), a koji ugovor uključuje i kupnju uređaja Samsung Galaxy A51 DS, uz obročnu otplatu u iznosu od 60,00 kn; da je korisnik zatražio raskid ugovora 16. ožujka 2021. te potom (ponovo) 21. travnja 2021. navodeći kao razlog prijeveru od strane nepoznate osobe te svoje mentalno stanje zbog kojeg nije u mogućnost razumjeti posljedice potpisivanja ugovora, u prilog svojih navoda dostavio je Potvrdu MUP-a i ambulantni nalaz iz Psihijatrijske bolnice Sveti duh od 8. rujna 2021.; da operator nije korisniku omogućio raskid ugovora niti je obrazložio razloge nepostupanja po zahtjevu korisnika; da je dana 12. svibnja 2021. usluga suspendirana zbog utvrđene zloporabe osobnih podataka; da je nakon suspenzije usluge operator na računima korisniku obračunavao mjesečnu ratu za uređaj; da je na dan 7. lipnja 2022. ukupno dugovanja zainteresirane osobe po računima od veljače 2021. – svibnja 2022., iznosilo 966,88 kn.

9. Sukladno odredbi čl. 41. st. 1. ZEK-a prava i obveze iz pretplatničkog odnosa između operatora javnih komunikacijskih usluga i pretplatnika tih usluga uređuju se njihovim međusobnim ugovorom. Prema st. 4. istog. čl. sastavni dio pretplatničkog ugovora čine opći uvjeti poslovanja, uvjeti korištenja usluga i cjenik usluga za koje se taj ugovor sklapa.

10. Sukladno odredbi čl. 17. st. 4. Pravilnika prava i obveze iz pretplatničkog odnosa između operatora i pretplatnika usluga uređuju se njihovim međusobnim ugovorom te moraju biti u skladu sa Zakonom, objavljenim općim uvjetima poslovanja, posebnim uvjetima korištenja i cjenikom iz Zakona, te posebnim propisima. Prije zasnivanja pretplatničkog odnosa, pretplatnici imaju pravo na detaljno pojašnjenje svih odredbi ugovora pri čemu se krajnjem korisniku mora pružiti jasna informacija o mogućim ograničenjima ugovorene usluge.

11. Za sklapanje pravovaljanog ugovora potrebno da ugovaratelj ima poslovnu sposobnost koja se zahtijeva za sklapanje toga ugovora (čl. 276. Zakona o obveznim odnosima NN br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21).

12. Sukladno odredbi čl. 51. st. 1. ZEK-a u slučaju spora između krajnjeg korisnika usluga i operatora javnih komunikacijskih usluga u vezi s pružanjem usluga, iznosom kojim je zadužen za pruženu uslugu, kakvoćom pružene usluge, prigovorom zbog povrede odredaba pretplatničkog ugovora ili prigovorom zbog povrede prava u vezi sa zaštitom pristupa otvorenom internetu krajnji korisnik usluga može podnijeti zahtjev za rješavanje spora Agenciji u roku od 30 dana od dana dostavljanja pisanog odgovora povjerenstva za pritužbe potrošača iz čl. 50. s 13. Zakona.

13. Odredbom čl. 29. st. 11. Pravilnika propisano je da u će, slučajevima kada se u postupku pred Agencijom utvrdi da je operator postupio suprotno odredbama Zakona i podzakonskih propisa, Agencija operatoru odlukom naložiti najučinkovitije mjere za uklanjanje utvrđenih povreda.

14. Analizirajući ukupnost činjenica koje proizlaze iz stanja spisa upravnog postupka te podvodeći iste pod kontekst ranije citiranih propisa, Sud nalazi da se pobijano rješenje tuženika temelji na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilnoj primjeni materijalnog prava, a što prigovorima tužitelja nije dovedeno u sumnju.

Naime, kako iz mišljenja liječnika specijalista (psihijatra), sadržanog u ambulantnom nalazu bolnice Sveti duh, proizlazi da korisnik zbog svoje dijagnoze - blaga duševna zaostalost (granični nivo oligorfrenije i tuposti) ima smanjenu mogućnost razumijevanja ugovornih obveza, to Sud nalazi ispravnim zaključak tuženika da mu pri sklapanju pretplatničkog ugovora nisu mogli biti na jasan i transparentan način pojašnjeni uvjeti sklapanja istog.

15. Što se tiče navoda tužitelja da zainteresiranoj osobi nije oduzeta poslovna sposobnost te da je tuženik odlučivanjem o poslovnoj sposobnosti zainteresirane osobe prekoračio svoju nadležnost, valja navesti da osoba može biti nesposobna za rasuđivanje neovisno o tome što joj odlukom suda nije oduzeta poslovna sposobnost.

16. Neosnovano tužitelj tvrdi da je osporavanom odlukom tuženik ponovo odlučio o istoj stvari o kojoj je već ranije odlučio I^o rješenjem od 31. kolovoza 2021., a obzirom da je iz obrazloženja potonje spomenutog upravnog akta vidljivo da se isto odnosi na drugi pretplatnički ugovor.

Osim toga, čak i da je prethodno navedeni zaključak u pogledu istovjetnosti zahtjeva pogrešan, a pod pretpostavkom da su točni navodi tužitelja da je greškom naveden pogrešan pretplatnički broj, isto ne bi bilo zapreka za ponovno odlučivanje u meritumu. Naime, a kako to jasno proizlazi iz čl. 13. ZUP-a, svojstvo pravomoćnosti mogu steći samo ona rješenja kojima je stranka stekla neko pravo, odnosno kojim su stranci nametnute neke obveze, što u biti znači da pravomoćnost u smislu stvaranja postupovne prepreke u smislu načela *ne bis in idem*, ne stječu rješenja kojima je odbijen (ili odbačen) zahtjev za ostvarivanje određenih prava (za stranku negativno rješenje), odnosno po kojem stranka nije dobila ni neko pravo ni obvezu. Stoga, postojeća odluka (I^o rješenje od 31. kolovoza 2021.) ne predstavlja negativnu procesnu pretpostavku za vođenje novog postupka. Drugim riječima, stranka je imala pravo ponovno podnijeti sadržajno isti zahtjev, a da se navedeno ne može razmatrati kroz sferu pravomoćnosti upravnog rješenja kao zapreku za ponovno odlučivanje o istome.

17. Neosnovani su i navodi tužitelja o povredi odredbe čl. 55. ZUP-a budući se pobijana odluka ne temelji na utvrđenju da je do sklapanja ugovora došlo zbog kaznenog djela prijevare.

18. Glede navoda iz tužbe da je odlukom o otpisu potraživanja tuženik prekoračio svoja procesna ovlaštenja valja navesti da odredba čl. 51. stavka 1. ZEK-a i čl. 29. st. 11. Pravilnika ovlašćuju tuženika na rješavanje spora oko iznosa zaduženja, odnosno daju tuženiku mogućnost da odlukom operatoru (tužitelju) naloži najučinkovitije mjere za uklanjanje utvrđenih povreda. Isto shvaćanje zauzeo je i Visoki upravni sud Republike Hrvatske u presudama posl. br. Usž-590/2020 od 20. travnja 2022 i Usž-2633/2022 od 26. travnja 2023.

19. Zaključno, neosnovnim Sud cijeni i prigovor tužitelja da izreka osporenog rješenja nije sastavljena u skladu s odredbom čl. 98. st. 3. ZUP-a budući da iz iste slijedi da je tužitelj dužan otpisati sve račune, a čime je njegova obveza više nego jasno određena.

20. Slijedom ovako izloženog stanja stvari, utvrđuje se da pobijanim rješenjem nije povrijeđen zakon na štetu tužitelja te je stoga, temeljem odredbe čl. 57. st. 1. ZUS-a, odlučeno kao u tč. I. izreke.

21. Odluka o troškovima spora (tč. II. izreke) temelji se na odredbi čl. 79. st. 4. ZUS-a.

U Rijeci 31. svibnja 2024.

Sudac
Vedran Juričić, dipl. iur.

Dokument je elektronički potpisan:

Vedran Juričić

Vrijeme potpisivanja:

31-05-2024

09:07:54

DN:

C=HR

O=UPRAVNI SUD U RIJECI

2.5.4.97=80C1156415448522D3436323237363038313031

OU=Signature

S=Juričić

G=Vedran

CN=Vedran Juričić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokome upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog Suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave presude. Žalba odgađa izvršenje pobijane presude (čl. 66. st. 5. ZUS-a).

DNA:

- opunomoćenicima tužitelja - Odvjetničkom društvu

- tuženiku Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9

- zainteresiranoj osobi

- Vladi Republike Hrvatske radi objave presude u „Narodnim novinama“